

Метаболічні особливості стресорної реакції системи травлення у щурів з різними типами реагування

Л.М.Тарасенко, К.С.Непорада, Т.О.Петрушанко, І.М.Скрипник, С.В.Вакуленко

Українська медична стоматологічна академія

Відомо, що стереостійкість організму в значній мірі залежить від типу реагування (Чирков А.М. і співав., 1993. Судаков К.Б., 1961). Недостатньо вивченим залишається питання про метаболічні основи неоднакової резистентності до стресорних чинників.

Мета даної роботи – вивчити метаболічні зміни в органах системи травлення (пародонт, шлунок, підшлункова залоза) у щурів різного типу реагування в умовах гострого емоційного стресу.

Експерименти виконані на 120 щурах-самцях Вістар масою 120-180 г. Гострий емоційний стрес моделювали за методом Desiderato O. et. al. (1974). Типи тварин вивчали за методом «відкритого поля» та факторно-аналітичного метода. Тварин забивали під гексеналовим наркозом через 2 години після завершення дії стресу.

Встановлено, що у тварин різних типів в умовах стресу суттєво відрізняються показники протеолізу, вільно радикального окислення та стану сполучної тканини в досліджуваних органах. Найбільший ступінь активації проієолітичних ферментів на фоні відсутності змін α_1 -антитрипсина спостерігався у тканинах пародонта та шлунка у тварин з найменш стійким типом, порівняно з помірно на найбільш стійкими типами. Підшлункова залоза в умовах стресу є ввічливим джерелом притеолітичних ферментів, що підтверджують також гістохімічні зміни в ній.

Достовірне підвищення в 1,4 рази вмісту фукози в досліджуваних тканинах встановлено тільки у тварин найменш стійкого типу. Є підстави вважати, що в умовах стресу підвищується катаболізм білкових структур органів травлення. Важливим доказом цього положення є максимальна вираженість стресорних виразок шлунка та резорбції альвеолярного

відростка щелеп у щурів найменш стійкого типу. Відзначається паралелізм ступеня активації вільно радикальних процесів у сироватці крові та тканинах органів травлення та відповідних змін протеолітичної активності у тварин різних типів.

Таким чином, існує тісний зв'язок метаболічних процесів в тканинах органів травлення з типологічними особливостями нервової регуляції.